

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Історія України Нового часу
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	юридичний факультет. Кафедра історії
Розробник(и)	Лобко Наталія Вікторівна
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом 4-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг дисципліни становить 5 кред. ЄКТС, 150 год., з яких 1 кред. (30 год.) становить курсова робота, 64 год. становить контактна робота з викладачем (40 год. лекцій, 24 год. практичних занять)
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Історія"
Передумови для вивчення дисципліни	Давня та середньовічна історія України
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є досягнення сучасного, фундаментального мислення та системи спеціальних знань з історії України Нового часу, її методів, історіографії для розуміння студентами процесів, що відбувалися в політичному, економічному, культурному житті Наддніпрянської і Західної України в другій половині XIX ст. – початку XX ст.

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Україна на історичному етапі переходу від традиційного суспільства до модерного. Аграрне питання в Наддніпрянській Україні в другій половині XIX ст.

Методологічні особливості вивчення теми. Поняття “епоха модерності. Особливості “культурологічного”, “виробничого” та “формаційного” тлумачення. Характеристика основних теоретичних положень (традиційне суспільство, доіндустріальне суспільство, капіталізм, індустріальний капіталізм тощо). Кріпосницька система в Україні як результат тривалого історичного розвитку. Суспільний рух за проведення реформи. . Причини селянської реформи 1861 р. Законодавче скасування кріпосного права. Сутність та особливості реформ в різних регіонах України. Історичне значення скасування кріпосного права (1861 рр.).Зміни в сільському господарстві. Капіталізація. Ринкові відносини.

Тема 2 Реформи адміністративно - політичного управління 60—70-х років XIX ст. у Наддніпрянській Україні.

Причини реформ адміністративно-політичного управління 1860-х –1870-х рр. в Російській імперії. Судова реформа. Земська реформа. Реформа міського самоврядування. Військова реформа.. Шкільна реформа. Фінансова реформа. Цензурна реформа. Вплив реформ 60 - 70-х років на соціально-економічний розвиток і політичне становище в Україні.

Тема 3 Розвиток економіки Наддніпрянської України. Особливості модернізації промисловості та сільського господарства.

Модернізація промисловості та сільського господарства. Специфіка переходу українського загалу до індустріального суспільства. Поширення вільнонайманої праці. Промисловий переворот. Розвиток промисловості. Особливості індустріалізації в Україні. Розвиток транспортних зв'язків і торгівлі. Розвиток міст і сіл. Розширення внутрішнього ринку. Зміни у соціальному складі населення наддніпрянських українських земель. Українські підприємці.

Тема 4 Розвиток економіки на західноукраїнських землях у складі Австрійської імперії в другій половині XIX ст.

Вплив аграрної реформи уряду Франца-Йосифа 1848 р. на розвиток економіки у західноукраїнських землях. Соціально-економічний розвиток західноукраїнських земель. Аграрний характер східно-галицької економіки. Соціальна структура східно-галицького суспільства. Еміграція. Політика австрійського уряду щодо західноукраїнських земель. Розвиток економіки. Нафтовидобування. Кооперативний рух. Трудова еміграція українського населення.

Тема 5 Суспільно-політичні рухи та національна думка в Наддніпрянській Україні в другій половині XIX ст.

Український національний рух та його засади. Початок громадівського руху наприкінці 50-х — у 60-х роках XIX ст. Українська громада в Петербурзі. Журнал «Основа». Київська та інші громади. В. Антонович. М. Драгоманов. Б. Грінченко. П. Чубинський. Політика царського уряду щодо України. Валувський циркуляр (1863 р.) та Емський указ (1876 р.) «Сповідь» В. Антоновича і зародження «хлопоманства». Його представники. Валувський циркуляр 1863 р. та його наслідки. Польське повстання 1863 р. і українське населення Правобережжя. Відродження громадівського руху в 70-90-х роках XIX ст. Український соціалізм. М. Драгоманов. Женевський гурток на чолі з М. Драгомановим. «Південно-Західний відділ Російського географічного товариства». Газета «Київський телеграф». Загальна українська організація. Народництво в Україні. Робітничий і ліберальний рух. Розгортання національного відродження кримських татар. І. Гаспринський.

Тема 6 Суспільно-політичний рух на Західній Україні в другій половині XIX ст.

Основні течії суспільно-політичного руху в 50—60-х роках XIX ст. на західноукраїнських землях: москвофіли та народовці. Культурно-освітнє товариство «Просвіта». Польське повстання 1863—1864 рр. і Україна. Діяльність галицьких народовців у другій половині 70-х—90-ті роки XIX ст. Розгортання руху народовців на Буковині та в Закарпатті. Радикальний рух у Галичині. «Новоєрівська» політика народовців. О. Барвінський та О. Кониський. Налагодження зв'язків прогресивної частини західноукраїнської молоді з представниками Наддніпрянської України. Громадсько-політична діяльність І. Франка, М. Павлика, О. Терлецького. Перетворення Східної Галичини в «Український П'ємонт». Суспільно-політичне життя. Москвофіли. Народовці. Взаємовідносини українських та польських політичних діячів. Політика «Нової ери». Радикали.

Тема 7 Політизація українського руху кінець XIX – початок XX ст

Початок політизації українського національного руху на Наддніпрянщині. «Братство тарасівців». Польський національно-визвольний рух та повстання 1863–1864 рр. Утворення першої політичної партії в Україні (РУРП). І. Франко. Утворення УНДП та УСДП. Самостійницька позиція партій Західної України. Українці в Галицькому сеймі та Австрійському парламенті. Українці-самостійники (М. Міхновський і Ю. Бачинський). Політичні партії. Ліберальний націоналізм як теорія боротьби за інтереси народу. Початки інтегрального націоналізму. М. Міхновський. Політизація українського національного руху наприкінці XIX ст. Русько-українська радикальна партія. І. Франко. Ю. Бачинський. «Україна ірредента». УНДП. УСДП. Культурне життя. Товариство «Просвіта». Наукове товариство ім. Т. Шевченка.

Тема 8 Культура українських земель під владою Російської імперії та західноукраїнських земель (друга пол. XIX ст.)

Політика русифікації. Освіта і наука. Доля недільних шкіл в Наддніпрянській Україні. Діяльність освітнього товариства «Просвіта» в Галичині. Відкриття нових вищих навчальних закладів. Відкриття кафедри історії України у Львівському університеті. Література. Творчість І. Франка, П. Грабовського, П. Мирного. Становлення національного театру. М. Кропивницький, М. Старицький, І. Карпенко-Карий (Тобілевич). Перша українська професійна труппа: М. Заньковецька, М. Садовський. Архітектура. Живопис. Музика. М. Лисенко. Українські підприємці-благодійники. Освіта. Література: О. Олесь, В. Винниченко, М. Коцюбинський, В. Стефаник. Наука: М. Грушевський, О. Єфименко, Д. Багалій, Б. Грінченко, А. Кримський, Ф. Вовк. Видатні вчені-природознавці: С. Навалишин, В. Липський, Л. Смирненко, Д. Заболотний, М. Курако, І. Пулюй. Розвиток авіації. Архітектура. Музика: М. Лисенко, К. Стеценко, М. Леонтович. Живопис. Церковне життя.

Тема 9 Наддніпрянська Україна на початку XX ст.

Нові явища в соціально-економічному розвитку. Утворення монополістичних об'єднань. Індустріалізація українських степових регіонів. Економічна криза 1900 - 1903 рр. та її прояви в Україні. Становище населення. Кооперативний рух. Наростання національного руху в західноукраїнських землях. Україна в роки революції 1905 - 1907 рр. Масові соціальні виступи. Збройні повстання. Каральні експедиції. Діяльність громадських організацій, «Просвіти». Виникнення масової української преси. Боротьба в Державній думі за автономію України та українізацію освіти. Посилення національного гніту. Поширення ідеї незалежності України. Аграрна політика Н. Столипіна і особливості проведення її в Україні.

Тема 10 Особливості соціально-економічного розвитку на початку XX ст. на західноукраїнських землях.

Становище промисловості та сільського господарства. Активізація та радикалізація українського політичного руху. Народне віче. Виборча реформа 1907 р. та становище українського парламентського представництва. Греко-католицька церква в духовному, культурному, суспільно-політичному житті українського населення. Митрополит Андрей Шептицький. Проблеми освіти. Фізкультурно-спортивні товариства «Сокіл», «Січ», «Пласт». І. Боберський. К. Трильовський. Кооперативний рух. Наростання національного руху в західноукраїнських землях.

Тема 11 Україна в роки Першої світової війни.

Українське питання напередодні Першої світової війни. УСС. Перша світова війна і завдання національного визволення України. Україна в геополітичних планах країн Антанти і Троїстого союзу. Позиції українських політичних сил на західноукраїнських та наддніпрянських землях щодо війни. Головна українська рада. Загальна українська рада. Кость Левицький. Союз визволення України. Дмитро Донцов. Формування легіону Українських січових стрільців. Перебіг воєнних дій в українських землях у 1914–1917 рр. Галицька битва. Брусилівський прорив. Політика Російського уряду на західноукраїнських землях. Галицько-Буковинське генерал-губернаторство. Політика Австрійського уряду. Політичні та соціально-економічні наслідки Першої світової війни в українських зе

Тема 12 Культура українських земель під владою Російської імперії та західноукраїнських земель (поч. ХХ ст.).

Освіта і наука. Українська література. Драматургія і театр. Музична культура в Україні. Зародження українського художнього кіно. Образотворче мистецтво. Література.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему
РН2	Усвідомлювати взаємозв'язок між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.
РН3	Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних і культурних цінностей.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 032 Історія та археологія:

ПР6	Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії.
ПР7	Розуміти і виявляти відмінності в історіописанні, поглядах на минуле представників різних епох та у різних контекстах.
ПР12	Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій та спільнот.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Україна на історичному етапі переходу від традиційного суспільства до модерного. Аграрне питання в Наддніпрянській Україні в другій половині ХІХ ст.

Лк1 "Україна на історичному етапі переходу від традиційного суспільства до модерного. Аграрне питання в Наддніпрянській Україні в другій половині ХІХ ст." (денна)

1. Україна на історичному етапі переходу від традиційного суспільства до модерного. 2. Особливості економічного і політичного розвитку українських земель напередодні селянської реформи 1861 р. 3. Відміна кріпацтва: причини, підготовка проведення реформи та боротьба різних політичних сил у її ході.

Лк2 "Аграрне питання в Наддніпрянській Україні в другій половині ХІХ ст." (денна)

1. Законодавче скасування кріпосного права. 2. Проведення реформи 1861 р. у життя: звільнення кріпаків і вплив реформи на становище удільних, державних та інших категорій селян. 3. Особливості і наслідки реформи в Україні.

С31 "Скасування кріпацтва в Наддніпрянській Україні." (денна)

1. Причини і передумови скасування кріпосного права в історіографії. 2. Маніфест 19 лютого 1861 р., Загальне Положення про селян та викуп садиб і польових угідь. 3. Місцеві положення для степових губерній; лівобережних губерній; губерній Правобережжя України. 4. Механізм проведення селянської реформи. 5. Позитивні та негативні наслідки селянської реформи. 6. Піднесення селянського руху в 1861 р.

Тема 2. Реформи адміністративно - політичного управління 60—70-х років XIX ст. у Наддніпрянській Україні.

Лк3 "Реформи адміністративно - політичного управління 60—70-х років XIX ст. у Наддніпрянській Україні." (денна)

1. Передумови проведення реформ царським урядом. 2. Реформи адміністративно-політичного управління у 1860-х –1870-х рр. та їх проведення в Україні. 3. Вплив реформ 60 - 70-х років на соціально-економічний розвиток і політичне становище в Україні.

Тема 3. Розвиток економіки Наддніпрянської України. Особливості модернізації промисловості та сільського господарства.

Лк4 "Соціально-економічний розвиток України у пореформений період (1861 – 1900 рр)." (денна)

1. Вплив реформ 60 - 70-х років на соціально-економічний розвиток і політичне становище в Україні. 2. Модернізація: типи та особливості в Російській імперії. 3. Специфіка переходу українського загалу до індустріального суспільства.

Лк5 "Особливості модернізації промисловості." (денна)

1. Промисловий розвиток українських земель в пореформену добу. 2. Залізничне будівництво. 3. Міста. 4. Торгівля. Розширення внутрішнього ринку. 5. Початок трудової еміграції. 6. Українські підприємці. Родини Яхненків і Симиренків.

Лк6 "Особливості модернізації сільського господарства." (денна)

1. Аграрні відносини в пореформену добу. 2. Два шляхи розвитку капіталізму в сільському господарстві. 3. Залишки кріпосництва. 4. Сільськогосподарська спеціалізація районів.

С32 "Модернізаційні процеси в Наддніпрянській Україні в другій половині XIX ст." (денна)

1. Вплив реформ 60 - 70-х років на соціально-економічний розвиток і політичне становище в Україні. 2. Особливості й перебіг промислового перевороту в Україні. 3. Зміни у соціальному складі населення наддніпрянських українських земель. 4. Діяльність та благодійність українських підприємців: К. Яхненко і Ф. Симиренко, Терещенко, Харитоненко.

Тема 4. Розвиток економіки на західноукраїнських землях у складі Австрійської імперії в другій половині XIX ст.

Лк7 "Розвиток економіки на західноукраїнських землях у складі Австрійської імперії в другій половині XIX ст." (денна)

1. Вплив аграрної реформи уряду Франца-Йосифа 1848 р. на розвиток економіки у західноукраїнських землях. 2. Політика австрійського уряду щодо західноукраїнських земель. 3. Формування промислового сектору в Західній Україні. 4. Кооперативний рух. 5. Трудова еміграція українського населення.

СЗ3 "Західноукраїнські землі у складі Австро-Угорської імперії в другій половині XIX ст." (денна)

1. Політика австрійського уряду щодо західноукраїнських земель. 2. Капіталістичний розвиток західноукраїнських земель у другій половині XIX ст. (промисловість, сільське господарство, міста, торгівля і транспорт). 3. Соціальна структура східно-галицького суспільства. 4. Кооперативний рух на західноукраїнських землях. 5. Соціальні конфлікти на західноукраїнських землях (страйки друкарів Львова у 1870 р. і 1871 р. та робітників швейних майстерень. Страйк нафтовиків у 1884 р. Селянські виступи.) 5. Трудова еміграція українського населення.

Тема 5. Суспільно-політичні рухи та національна думка в Наддніпрянській Україні в другій половині XIX ст.

Лк8 "Суспільно-політичні рухи та національна думка в Наддніпрянській Україні в другій половині XIX ст." (денна)

1. Особливості національно-визвольного руху в другій пол. XIX–поч. XX ст. 2. Хлопомани 3. Початок громадівського руху наприкінці 50– 60-х рр. XIX ст. 4. Відродження громадівського руху в 70-90-х роках XIX ст. 5. Женевський гурток на чолі з М. Драгомановим.

Лк9 "Суспільно-політичні рухи та національна думка в Наддніпрянській Україні в другій половині XIX ст." (денна)

1. Загальна українська організація. 2. Народництво в Україні. 3 Робітничий і ліберальний рух. 4. Розгортання національного відродження кримських татар. І. Гаспринський.

СЗ4 "Суспільно-політичні рухи та національна думка в Наддніпрянській Україні в другій половині XIX ст." (денна)

1. «Сповідь» В. Антоновича і зародження «хлопоманства». 2. Українські гуртки-громади в кінці 1850-х – 1870-х рр.: структура, ідейні основи, діяльність. 3. Активізація українського громадівського руху в 1870-х рр. 4. «Південно-Західний відділ Російського географічного товариства». 5. Валуєвський циркуляр 1863 р. і Емський указ 1876 р. та їх вплив на український національний рух. 6. Діяльність українських громадівців за кордоном.

Тема 6. Суспільно-політичний рух на Західній Україні в другій половині XIX ст.

Лк10 "Суспільно-політичний рух на Західній Україні в другій половині XIX ст." (денна)

1. Політичні реформи 60-х років. 2. Москвофіли. 3. Народовці. 4. Польське повстання 1863—1864 рр. і Україна.

Лк11 "Суспільно-політичний рух на Західній Україні в другій половині XIX ст." (денна)

1. Діяльність галицьких народовців у другій половині 70-х—90-ті роки XIX ст.
2. Розгортання руху народовців на Буковині та в Закарпатті.
3. Радикальний рух у Галичині.
4. «Новоерівська» політика народовців.

СЗ5 "Суспільно-політичний рух на Західній Україні в другій половині XIX ст." (денна)

1. Зміст і форми діяльності москвофілів.
2. Зміст і форми діяльності народовців.
3. Взаємовідносини українських та польських політичних діячів.
4. Діяльність українських радикалів-соціалістів у Галичині середини 1870-х – 1880-х рр.
5. «Південно-Західний відділ Російського географічного товариства».

Тема 7. Політизація українського руху кінець XIX – початок XX ст

Лк12 "Політизація українського руху кінець XIX – початок XX ст. на західноукраїнських землях." (денна)

1. Формування політичних партій в Західній Україні.
2. Утворення першої політичної партії в Україні (РУРП).
3. І. Франко.
4. Ю. Бачинський. «Україна ірредента».
5. Утворення УНДП та УСДП.
2. Початок політизації українського національного руху на Наддніпрянщині. «Братство тарасівців».
3. Утворення національних політичних партій в Наддніпрянській Україні та їх класифікація.

Лк13 "Політизація українського руху кінець XIX – початок XX ст. на Наддніпрянщині." (денна)

1. Початок політизації українського національного руху на Наддніпрянщині.
2. «Братство тарасівців».
3. Створення українських національних партій: РУП, «Спілка», УДП, УРП.
4. Загальноросійські політичні партії в Україні.
5. М. Грушевський у науковому і суспільному житті України к. XIX- поч. XXст.

СЗ6 "Політизація українського руху кінець XIX – початок XX ст." (денна)

1. Загальна українська організація як громадсько-політичне об'єднання.
2. Утворення і діяльність РУРП.
3. «Братство тарасівців» – перехідна сходинка від просвітницького до політичного етапу національного відродження.
4. Створення українських національних партій: РУП, УНП, УДП, УРП.
5. Професор С. Смаль-Стоцький у суспільно-політичному житті Буковини початку XXст
6. Галичина як «український П'ємонт». Взаємини між галицькими і наддніпрянськими діячами.

Тема 8. Культура українських земель під владою Російської імперії та західноукраїнських земель (друга пол. XIX ст.)

Лк14 "Тема 8. Культура українських земель під владою Російської імперії та західноукраїнських земель (друга пол. XIX ст.)" (денна)

1. Початкова, середня і вища освіта.
2. Досягнення українських вчених в різних галузях науки.
3. Література.
4. Театр.

Лк15 "Тема 8. Культура українських земель під владою Російської імперії та західноукраїнських земель (друга пол. XIX ст.)" (денна)

1. Музика.
2. Образотворче мистецтво.
3. Архітектура.

С37 "Культура українських земель під владою Російської імперії та західноукраїнських земель (друга пол. XIX ст.)" (денна)

1. Ставлення урядів Росії та Австро-Угорщини до української культури. 2. Початкова, середня і вища освіта на Наддніпрянщині та західноукраїнських землях. 3. Діяльність наукових товариств і археографічних комісій. Наукові товариства. Культурно-освітнє товариство «Просвіта» у Львові. Літературне товариство ім. Т.Шевченка. 4. Досягнення українських вчених в різних галузях науки. Д. Заболотний. І. Мечников. А. Кримський. М. Грушевський. Д.Яворницький, І. Пулюй. Історична школа В.Антоновича. Наукова діяльність М.Грушевського.

С38 "Культура українських земель під владою Російської імперії та західноукраїнських земель (друга пол. XIX ст.)" (денна)

1. Романтизм. Реалізм. Класицизм. 2. Заснування українського професійного театру. М. Кропивницький, І.Карпенко-Карий, М. Садовський, М. Заньковецька. 3 Музичне мистецтво. М. Лисенко. 4. Образотворче мистецтво. Творчість художників – передвижників. Національна школа пейзажного живопису (80-90-ті рр.). 5. Архітектура.

Тема 9. Наддніпрянська Україна на початку XX ст.

Лк16 "Наддніпрянська Україна на початку XX ст." (денна)

1. Нові явища в соціально-економічному розвитку. 2. Індустріалізація українських степових регіонів. 3. Економічна криза 1900 - 1903 рр. та її прояви в Україні. 4. Українське суспільство на початку XX ст.: соціокультурна характеристика.

Лк17 "Наддніпрянська Україна на початку XX ст." (денна)

1. Загальноросійська революційна криза. 2. Перша російська революція і Україна. 3. Посилення національного гніту в Наддніпрянській Україні у 1907 — 1914 рр.

С39 "Наддніпрянська Україна на початку XX ст." (денна)

1. Особливості соціально-економічного розвитку. 2. Революційні події в 1905 – 1907 рр.: виступи солдатів, моряків, робітників, селян, інтелігенції, студентів, учнівської молоді. 3. Вплив революції на активізацію національно-визвольного руху: зародження масової української преси. «Хлібороб», «Громадська думка», «Рада» та ін. 4. Українська громада в Державній думі. 5. Посилення національного гніту у 1907–1914 рр. 6. Аграрна реформа П. Столипіна та її впровадження в українських землях.

Тема 10. Особливості соціально-економічного розвитку на початку XX ст. на західноукраїнських землях.

Лк18 "Особливості соціально-економічного розвитку на початку XX ст. на західноукраїнських землях." (денна)

1. Становище промисловості та сільського господарства. 2. Активізація та радикалізація українського політичного руху. 3. Кооперативний рух. 4. Поява українських організацій «Січ», «Сокіл», «Пласт». 5. Активізація переселенського руху за океан.

С310 "Особливості соціально-економічного розвитку на початку ХХ ст. на західноукраїнських землях." (денна)

1. Становище промисловості та сільського господарства. 2. Народне віче. Виборча реформа 1907 р. та становище українського парламентського представництва. 3. Греко-католицька церква в духовному, культурному, суспільно-політичному житті українського населення. Митрополит А. Шептицький та його роль піднесенні національного життя в Західній Україні 4. Фізкультурно-спортивні товариства «Сокіл», «Січ», «Пласт».

Тема 11. Україна в роки Першої світової війни.

Лк19 "Україна в роки Першої світової війни." (денна)

1. Причини Першої світової війни 2. Плани країн – учасниць війни щодо України 3. Політичні течії та партії в умовах війни. 4. Хід воєнних дій на території України в 1914-1917 роках 5. Національний рух. Українські січові стрільці 6. Соціально-економічні та політичні наслідки I світової війни.

С311 "Україна в роки Першої світової війни." (денна)

1. Україна в геополітичних планах країн Антанти і Троїстого союзу. 2. Позиції українських політичних сил на західноукраїнських та наддніпрянських землях щодо війни. 3. Формування легіону Українських січових стрільців. 4. Перебіг воєнних дій в українських землях у 1914–1917 рр. 5. Політика Російського уряду на західноукраїнських землях. 6. Політика Австрійського уряду. 7. Політичні та соціально-економічні наслідки Першої світової війни в українських землях.

Тема 12. Культура українських земель під владою Російської імперії та західноукраїнських земель (поч. ХХ ст.).

Лк20 "Культура українських земель під владою Російської імперії та західноукраїнських земель (поч. ХХ ст.)." (денна)

1. Українська культура епохи модерну, її характерні риси й ознаки. 2. Модерністські течії: імпресіонізм, експресіонізм, футуризм, кубізм, абстракціонізм, супрематизм. 3. Модерністський живопис і скульптура початку ХХ ст. («український авангард»). 4. Архітектурний модерн: еклектика, сецесія, конструктивізм.

С312 "Модерністський період національно-культурного відродження (1890– 1914 рр.)" (денна)

Модерністські течії: імпресіонізм, експресіонізм, футуризм, кубізм, абстракціонізм, супрематизм. Модерністський живопис і скульптура початку ХХ ст. («український авангард»). Архітектурний модерн: еклектика, сецесія, конструктивізм.

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до поточного та підсумкового контролю
НД2	Підготовка до практичних занять
НД3	Підготовка та презентація доповіді

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Проблемні лекції
МН2	Семінарські заняття
МН3	Демонстрація мультимедійних презентацій

Лекції надають студентам теоретичну основу знань про історичні події, періоду, що вивчається. Отримана інформація дозволяє виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії. (РН 1). Практичне заняття – форма навчального заняття, при якому відбувається детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно до сформованих завдань (РН 2, РН 3).

- участь в конкурсах, олімпіадах, наукових симпозиумах тощо; - критична оцінка літератури; - виконання творчих завдань.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальні критерії	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами
МФО2	Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань
МФО3	Захист презентацій та рефератів

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Усне опитування на семінарському занятті
МСО2	Складання комплексного письмового модульного контролю

МСО3	Оцінювання письмових робіт
МСО4	Написання за захист курсової роботи

Контрольні заходи:

4 семестр	100 балів
МСО1. Усне опитування на семінарському занятті	48
	48
МСО2. Складання комплексного письмового модульного контролю	40
	40
МСО3. Оцінювання письмових робіт	12
	12

Контрольні заходи в особливому випадку:

4 семестр	100 балів
МСО1. Усне опитування на семінарському занятті	48
	48
	звіт-конспект
МСО2. Складання комплексного письмового модульного контролю	40
	40
	тестування
МСО3. Оцінювання письмових робіт	12
	12
	захист реферату

Курсова робота:

4 семестр	100 балів
МСО4. Написання за захист курсової роботи	100
	50
	Написання курсової роботи
	50
	Захист курсової роботи

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних (48 балів) та індивідуальних презентацій (12балів). Всі роботи повинні бути виконані самостійно. Після вивчення дисципліни проводиться додатковий семестровий контроль, який проводиться в письмовій формі. Написання курсової роботи (50 б.). Захист курсової роботи (50 б.)

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Навчальний процес потребує використання мультимедійного обладнання (проектор, екран)
ЗН2	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН3	Бібліотечні фонди

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Дорошко М. Історія України К., 2021. 472 с.
2	Історія України: підручник (ВНЗ II—IV р. а.) / В.А. Качкан, В.М. Левандовський, О.Б. Величко та ін.; за ред. В.А. Качкана. 2018. 382 с.
3	Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної нації XIX-XX століття. Київ, 2019. 656 с.
Допоміжна література	
4	Пасічник М. Н. Історія України: державні процеси, розвиток культури та політичні перспективи. К.: Знання, 2015.
5	Водотика Т. Історії успіху: видатні українські бізнесмени XIX ст.
6	Плохій С. Брама Європи: історія України від скіфських воєн до незалежності. Харків: 2016. 496 с.
7	Корягіна О.А. Історія України. Таблиці, дати, події: довідник. Харків: УЛА, 2016.192 с.
8	Хрестоматія з історії України для студентів вузів / [Упор.: Б. І. Білик, Л. В. Дячук, Я. С. Калакура та ін.]. – К., 2013.
9	Історія України: навчально-методичний посібник для семінарських занять / За ред. В. М. Литвина. – К.: Знання, 2015.
10	Історична наука. Термінологічний і понятійний довідник. – К., 2015.
11	Гирич І. Формування модерної української нації: теорія і суспільні виклики (XIX – початок XX ст.). – Тернопіль, 2014.